

for de Husmænd, der har faaet Jord efter Loven af 4. Oktober 1919. De Kalk- og Mergelselskaber, som arbejder i Landbruget, hviler som Regel paa det solidariske Ansvar, saaledes at den Gæld, der stiftes til Indkøb af Kalk, tinglyses paa Ejendommen. Disse Betingelser har de Husmænd, der har faaet Jord efter 4. Oktober Loven, ikke kunnet opfylde, og de har derfor ikke kunnet nyde godt af den Fordel, det er at være Medlem af disse Selskaber. Det samme har vist sig ved de Laan til Grundforbedringer, der er ydet gennem Staten i Særdeleshed til Afhjælpning af Kalktrang og til Dræning af vandsure Jorder. Der har ogsaa været stillet den Betingelse for disse Laan, at der skulde ydes Pant i Ejendommen, og det har bevirket, at de paagældende ikke har kunnet gøre Brug af dem. Jeg mener, at de Forbedringer, der gennem Grundforbedringsarbejder tilføres Ejendommen, er af saa stor Værdi for Husmændene, at de for en stor Del er absolut nødvendige, for at Husmændene skal kunne klare deres Forpligtelser, og jeg tror, at 4. Oktober Lovens Husmænd er tilfredse med det her foreliggende Forslag, som letter dem Optagelsen af Laan til Grundforbedringer.

Jeg kan derfor paa mit Partis og egne Vegne give Forslaget min Tilslutning.

Ulrich: Skønt det foreliggende Lovforslag ser højst enkelt ud, indeholder det ganske overordentlig interessante Ting, som jeg gerne vil tillade mig at gøre opmærksom paa. Lovforslaget søger at give en fuldkommen almindelig Bemyndigelse til at gaa bort fra § 10 i Lov af 4. Oktober 1919. Jeg havde kunnet tænke mig, det var klogere at søge Bemyndigelse til at dispensere fra denne § 10 i Tilfælde, hvor man stod overfor Laanebegøring i Henhold til Lov af 18. Marts 1925, men det gør man ikke, man søger en ganske almindelig Bemyndigelse til at tillade Laan for disse Brug til Grundforbedringer, hvor som helst saadanne Laan kan erholdes. Dette er at gaa ret vidt, og det forekommer mig, at vil man gaa saa vidt, bør man hellere ophæve § 10 i Loven af 4. Oktober 1919.

Denne § 10 vil jeg gerne opholde mig et Øjeblik ved. Det er det eneste Sted i

Loven, hvor det virkelig dokumenteres, at de paagældende Ejendomme ikke er Ejendomme i almindelig Forstand, men er underkastet Fæste; det er gennem denne § 10, Staten dokumenterer sin Ejendomsret til Jorden, idet den forbyder Brugerne at pantsætte Ejendommene. Om dette Forbehold nu har nogen virkelig Værdi, er et andet Spørgsmaal, thi kan man tænke sig, at noget Menneske eller nogen Institution i dette Land, som agter at udlaane, er saa uvidende, at de ikke, naar de staar overfor en Statshusmand, forvisser sig om, hvorvidt der er Tale om en ren Ejendom eller om et af de Brug, der er oprettet efter Loven af 4. Oktober 1919, og som derfor er Statsfæste? Og gaar man ud fra, at Mennesker i al Almindelighed ikke er saa taabelige, at de ikke sætter sig ind i disse Forhold, forekommer det mig, at § 10 er ganske overflødig.

I det foreliggende lille Lovforslag søger man nu altsaa en ganske almindelig Bemyndigelse til at tillade, at disse Brug optager Grundforbedringslaan, hvor som helst de kan faa dem. Jeg har ikke noget derimod at erindre, men det forekommer mig, at denne Sag maa i et Udvalg, hvor man nærmere kan undersøge de Forhold, som ligger forud for Lovforslagets Tilblivelse. Hvilke Landbrugsministre har — og i hvilken Udstrækning er det sket? — overtraadt den Kompetence, de har været i Besiddelse af? Det er for mig et højst interessant Spørgsmaal. Naar man nemlig læser Bemærkningerne til Lovforslaget, fremgaar det jo deraf, at Landbrugsministre har givet Dispensation fra en Lovbestemmelse, der er saa klar og enkel, som sjældent nogen Lovbestemmelse er. Det er ogsaa glædeligt, at ikke enkelte, men flere Retsskrivere har nægtet at godkende saadanne Afgørelser fra Landbrugsministerens Side. Det vilde være ganske overordentlig interessant at faa dette Materiale frem og faa at vide, hvem det er, der har været saa letsindig at fortolke Loven stik imod dens Ord.

Af disse Grunde vil jeg meget insistere paa, at vi faar Lovforslaget i et Udvalg, hvor vi nærmere kan se paa det og overveje, om der skal ske Ændringer i den Retning, at der kun gives Dispensation for Grundforbedringslaan med Kommune-